VALTINOVÁČEK
1/2022

BŘEZEN 2022 www.velkyvaltinov.cz Vydává Obec Velký Valtinov

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

po krátké odmlce Vás zdravím na stránkách Valtinováčku. Zima už začíná předávat pomyslné žezlo jaru a s ním začíná v našem okolí vše pomalu rozkvétat.

Už v minulém Valtinováčku jsem Vás informoval o tom, že se v naší obci začíná budovat kanalizace. Díky zlepšujícímu se počasí se brzy práce spojené se stavbou rozjedou na plno. V první etapě bude realizována stavba kanalizace z Malého Valtinova až na hranici obce směrem na Postřelnou. Buďme, prosím, všichni trpěliví a shovívaví, stavba kanalizace není zrovna jednoduchá, ale nám všem zajistí vyšší životní standard. V současné době pracujeme na projektové dokumentaci pro realizaci stavby kanalizace pro Tlustec.

Před pár dny začalo jaro a s ním přišlo i hezké počasí, proto pro vás obec a mateřské centrum připravily mnoho akcí, na kterých se můžeme potkat a užít si společný čas s rodinou, přáteli a známými. O plánovaných akcích se dozvíte v tomto čísle Valtinováčku.

A protože jsou svátky jara za dveřmi, dovolte mi, abych vám popřál hezké Velikonoce a všem koledníkům bohatou pomlázkou.

Josef Lukavec, starosta

O chystaných kulturních akcích…

- **Tradiční pálení čarodějnic**

Dne 30. 4. 2022 proběhne na fotbalovém hřišti ve Velkém Valtinově tradiční pálení čarodějnic. Celá akce začne průvodem od obecního úřadu, začátek akce bude upřesněn.

- **Vepřové hody**

Dne 28. 5. 2022 od 17.00 hodin proběhnou v místním pohostinství vepřové hody. Následně od 18.00 hodin bude akce zakončena vystoupením hudební skupiny „Sky Way“.

- **Den dětí**

Červen patří dětem a oslavám jejich svátku, proto jsme se pro děti rozhodli připravit překvapení. Dne 11. 6. 2022 bude vypraven autobus do pražské ZOO. Vážné zájemce prosíme o nahlášení účasti, a to buď na obecním úřadě, nebo osobně p. Ptáčkovi nejpozději do 15. 5. 2022. Přednost mají rodiny s dětmi. V případě, že se nepodaří autobus plně obsadit, mohou se přihlásit i ostatní občané.

Zdeněk Ptáček, zastupitel, předseda Kulturní komise

Sbor dobrovolných hasičů Velký Valtinov

V únoru letošního roku zasáhl území ČR silný vítr, který
se nevyhnul ani naší obci. Meteorologové očekávali kalamitní situaci v dopravě a energetice.

V naší obci silný vítr poničil množství stromů. Spadané nebo poškozené větve hrozící svým pádem zkušeně odstranili naši dobrovolní hasiči ve spolupráci s hasiči ze Stráže pod Ralskem.

Děkujeme všem, co se podíleli na prořezávání větví a na odstranění nebezpečných větví.

SDH Velký Valtinov

Informace o obecních lesích

Rádi bychom Vás seznámili s děním v obecních lesích, provedenými pracemi v zimní sezoně a plány na jarní období. V měsíci březnu bylo dokončeno zpracování nahodilých těžeb, a to jak napadených kůrovcových stromů, tak i stromů poškozených vichřicemi. V rámci kupních smluv bylo zpracováno 286 m3 dřeva a další hmota zadáno formou samovýroby. Ze smluv plyne pro obec čistý zisk 457 000Kč. Tyto peníze budou zčásti použity na jarní práce v lesích a dále dle potřeby obecního rozpočtu. Po těžbách proběhly sanační práce jako je úklid klestu, výřez holin, srovnání přibližovacích linek a odvozních cest. Všechny holiny jsou tímto připraveny na jarní zalesnění či přirozenou obnovu. V pěstební činnosti byly provedeny především opravy veškerých oplocenek po vichřicích. Počínaje polovinou měsíce března zahajujeme jarní zalesnění, kde budou zalesněny všechny holiny, dále plánujeme provedení výchovných zásahů v porostech mladších 40ti let a další navazující činnosti jako ožin a ochrana kultur. Proti kůrovci plánujeme položení lapáků v ohrožených lokalitách. Nejpozději v měsíci červnu očekáváme proplacení našich žádostí o dotace podaných do 31. 12. 2021 v celkové výši cca 135 000 Kč, tyto možnosti získání finančních příspěvků budeme využívat v maximální výši i během letošního roku.

S pozdravem „Lesu zdar“

Hlinka Martin, odborný lesní hospodář

Setkání seniorů

Dne 12. 3. 2022 proběhlo v Mateřském centru Sluníčko setkání místních seniorů. Pro seniory bylo připraveno občerstvení a sladký dezert ke kávě.

Výměna střechy kostela sv. Jana Nepomuckého

Jistě jste si všimli, že střecha našeho kostela by si zasloužila opravu. Byl proto vypravován projekt, jak a co nejšetrněji vyměnit stávající střešní krytinu za novou a takovou, která zachová historický ráz této památky. Z projektové dokumentace vyplývá, že současná střešní krytina (šindel) bude nahrazena šindelem novým, a to z modřínového dřeva. V současné době je postoupena vypracovaná projektová dokumentace LAG Podralsko z.s..

Vzpomínáme

V prosinci 2021 uplynulo smutných 15 let od úmrtí pana Jana Žižky z Velkého Valtinova. Vzpomeňte s námi na našeho drahého zesnulého. Vzpomíná rodina, příbuzní a přátelé.

Mateřské centrum Sluníčko

I když je venku ještě pěkná zima, ve Sluníčku to pořád žije a všichni už se těšíme na jaro a teplé počasí. Po celý týden je návštěvníkům k dispozici hernička a mnoho aktivit pro rodiče (nebo i prarodiče, tety, strýce) s dětmi – kroužek vaření, taneční kroužek, tvoření pro nejmenší, pohybové aktivity pro nejmenší s písničkami a říkankami, výtvarný kroužek pro starší děti a mnoho dalšího. Nezapomínáme ani na jednorázové akce např. mýdlový workshop, zábavné velikonoční odpoledne se zajíčkem Arnoštem nebo sushi workshop, na kterém se zúčastnění naučili sushi nejen připravovat, ale také se o této lahůdce dozvěděli mnoho zajímavého. Celá řada aktivit čeká návštěvníky i v průběhu března a dubna, blíží se Velikonoce a také tradiční pálení čarodějnic, tak nezapomeňte navštívit Sluníčko, ať si všechny aktivity můžete užít společně s námi.

O tom, co se právě chystá, se dočtete na facebookových stránkách MC Sluníčko.

Děkujeme všem návštěvníkům za přízeň a těšíme se na Vás ve Sluníčku:-)

Za kolektiv MC Hanka Lukavcová

Akce Mateřského centra Sluníčko Velký Valtinova

V dubnu nás čekají Velikonoce. Kolektiv centra si pro nejmenší návštěvníky připravil mnoho akcí. Můžete se těšit na seznámení s velikonočními tradicemi a zvyky, vaření typických velikonočních jídel a také výrobu velikonočních dekorací. Celý duben, který ve Sluníčku bude ve znamení Velikonoc, vyvrcholí zábavným odpolednem se zajíčkem Arnoštem.

Podrobnosti o plánovaných akcích Sluníčka se dozvíte na facebookových stránkách centra a na vývěsce u obecního úřadu.

Vel
iko

noční pečení – což takhle dát si kynutý velikonoční bramborový věnec?

Ingredience:

½ droždí
2 lžíce vlažného mléka
390 g polohrubé mouky
1 lžíce domácího vanilkového cukru
1 vejce
150 ml vlažného mléka
1 zarovnanou lžičku soli
mouku na podsypání
plátky mandliček na ozdobu
skořice
snítka rozmarýnu
1 lžička cukru krupice
175 g uvařených brambor
80 g cukru krupice
75 g rozpuštěného másla (ne horkého)
1 žloutek
kůra z 1 citronu
žloutek s trochou mléka na potření
cukr moučka na poprášení
150 g másla
krupicový cukr

Postup:

1. Nejprve si připravíme kvásek. Droždí rozdrolíme do misky, přidáme vlažné mléko a cukr, lehce rozmícháme a na teplém místě necháme kvásek vzejít.

2. Uvařené brambory (když budou vlahé, bude těsto lépe kynout) nastrouháme na jemném struhadle do velké mísy, přidáme oba druhy cukru, rozpuštěné máslo, mouku, kvásek, vejce a žloutek. Dále přidáme sůl, citronovou kůru, vlažné mléko a zaděláme těsto. Těsto se může během hnětení lepit, pak přisypáváme polohrubou mouku.

3. Po dokonalém uhnětení zaprášíme bochánek těsta moukou, přikryjeme utěrkou a necháme ho na teplém místě nakynout (cca hodina, nebo dokud těsto nezdvojnásobí svůj objem).

4. Po nakynutí rozdělíme těsto na moukou posypané ploše na tři stejné části. Rozválíme a naplníme rozmíchaným máslem se skořicí a cukrem. Pevně zarolujeme, zapleteme pevný cop, zatočíme do věnce a spojíme.

5. Věnec necháme pod utěrkou na plechu odpočívat a mezitím si předehřejeme horkovzdušnou troubu na 170 °C. Rozmícháme žloutek s trochou mléka, potřeme celý věnec a nakonec ho zasypeme plátky mandliček. Pečeme cca 20 až 25 min.

6. Po vytažení z trouby necháme věnec vystydnout na mřížce a před podáváním zaprášíme moučkovým cukrem, dozdobíme.

Čerpáno z pořadu ČT Peče celá země.

Znáte velikonoční zvyky a tradice?

Mnoho původních velikonočních zvyků a obyčejů se dodržuje i v současnosti. Většina z nich má nějaký symbolický význam, který vychází z kulturních i náboženských tradic, pověr a pranostik. Součástí velikonočních svátků jsou i zvyky a tradice a je dobře, že mnoho se jich stále udržuje.

Pomlázka a vajíčka

Pomlázka a barvená nebo zdobená vajíčka jsou nejvýraznější symboly Velikonoc. **Pomlázka** by měla být vlastnoručně pletená z vrbových proutků a ozdobená stuhami. Podle pranostik totiž mladé proutky vrby přináší zdraví a mládí každé dívce nebo ženě, která s nimi dostane našleháno. Počet stuh označuje, kolik dívek a žen pomlázka při koledě o velikonočním pondělí takzvaně „pomladila“. **Vajíčka** jsou odměnou za vyšlehání. Chlapci a muži dostávají vajíčka barvená, malovaná i jinak různě zdobená. Vzhled vajíček velmi často vychází z regionálních a místních zvyklostí a svůj význam mají i barvy.

Koledování

Koleda o velikonočním pondělí patří k dosud stále dodržovaným a oblíbeným velikonočním zvykům. Na koledu chodí zásadně jen chlapci a muži, koledovat by se správně mělo jen od půlnoci do půlnoci, v některých krajích se ale koleduje jen do pondělního poledne. Koledovat domů se chodí jen k příbuzným nebo dobrým známým, venku je ale možné pomlázkou vyšlehat každou dívku nebo ženu. Tradiční odměnou za koledu jsou vajíčka, mohou to ale být i sladkosti a velmi často to také je sklenička alkoholu.

Velikonoční říkanky a básničky

Říkanky a básničky patří k pomlázce stejně jako vajíčka. „Hody, hody, doprovody…“ zná asi každý, ale existuje jich mnohem víc a všechny mají svůj neopakovatelný velikonoční půvab. Kdo koleduje s nějakou jinou méně známou říkankou má v košíčku většinou i mnohem víc vajíček…

Polévání vodou

V některých krajích muži ženy společně s vyšleháním ještě polévají studenou vodou, ale správnější význam tohoto zvyku je, že dívky a ženy v úterý ráno po velikonočním pondělí polévají chlapce a muže. Někde se místo vody používá parfém, ve většině případů samozřejmě levný, ne příliš voňavý a ve větším množství. Vodou se polévají i hospodářská zvířata, protože podle pověr je polití omlazuje a dodává jim sílu.

Řehtačky a klapačky

Řehtačky a klapačky nahrazovaly – a někde občas ještě stále nahrazují – zvony, které naposledy zní při mši na Zelený čtvrtek a znovu se rozeznívají až na Bílou sobotu. Řehtačky i klapačky jsou různé – malé do ruky, ale i velké, které se vozí na trakaři.

Beránek a zajíček

Velikonoční beránek je tradiční pečivo. Jako symbol má beránek původ už v dávných pohanských dobách a svůj význam má u křesťanů i u Židů – je členem křesťanského Božího stáda, o které se stará pastýř, kterým je židovský Bůh. V dobách starověku i středověku byl beran obřadním jídlem, ale protože jeho maso bylo drahé, jedlo se pečivo ve tvaru beránka a tento zvyk přežil až do dnešní doby.

Zajíček je velikonoční symbol s původem v Německu, vznik této tradice má několik vysvětlení. Podle jednoho se zajíc často pohyboval okolo lidských obydlí a hledal tam potravu, podle jiného se dříve o Velikonocích pekl chléb ve tvaru zajíce a doprostřed se pokládalo uvařené vajíčko. Zajíc je ale i v Bibli mezi „stvořeními maličkými na zemi a moudřejšími nad mudrce“, kde symbolizuje skromné a pokorné.

Mazanec a Jidáše

Mazanec symbolizuje slunce. Těsto by se správně mělo zadělávat na Bílou neděli (letos je to 24. duben) a mělo by být stejné jako těsto na vánočku. V dřívějších dobách mazanec nebyl sladký, připravoval se ze strouhaného sýra a většího množství vajec, aby byl hodně žlutý. Nesladké mazance se jmenovaly různě – baba, babyka, šoldr, plecovník nebo svěceník. V sladké podobě si mazanec zachoval původní kulatý tvar a uprostřed znamení kříže.

Jidáše by měly mít tvar válečku, protože symbolizují provaz, na kterém se Jidáš podle křesťanského výkladu oběsil. Praktičtější vysvětlení pečení Jidášů je, že hospodyně chtěly spotřebovat zbytky těsta.

Vysévání obilí

Vysévání obilí symbolizuje začátek jara a tím i zemědělských prací. V současnosti se ale vysévá už před Velikonocemi spíš tráva nebo případně nějaké obilí do nízké misky s hlínou, vzklíčené – ideálně krátce před velikonočními svátky – se pak zdobí kraslicemi. Obilí se vysévá i v současné době, účel je ale především dekorativní.

Kočičky a jejich svěcení

Větvičky jívy – takzvané kočičky – se světí na Květnou neděli. Posvěcené kočičky se pak dávaly ke kříži v domácnostech nebo k svatým obrázkům. Zapichovaly se i na okraj pole, aby chránily úrodu, nebo se dávaly do sklepa, aby ochraňovaly zásoby. V současnosti už se tento zvyk příliš nedodržuje.

Velikonoční luštění

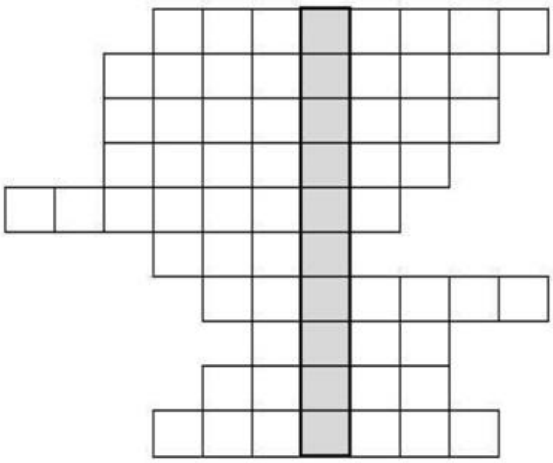

ozdobené malované vajíčko
činnost zdobení vajíčka
chodíme s ní koledovat
nutný na výrobu pomlázky
dává nám vajíčka
proutek bývá z .....
ušaté zvíře - symbol Velikonoc
období, kdy se slaví Velikonoce
samec od ovce
pečeme jej na Velikonoce